

Maria FILIPIAK

CHRZEŚCIJAŃSKIE KORZENIE EUROPY
Bibliografia wypowiedzi Jana Pawła II z lat 1978-1996

Wykaz skrótów

IGP – *Insegnamenti di Giovanni Paolo II* [Città del Vaticano]

I (1978), ss. 477	IX (1986) t. 1, ss. 2204
II (1979) [t. 1], ss. 1729	IX (1986) t. 2, ss. 2242
II (1979) t. 2, ss. 1574	X (1987) t. 1, ss. 1482
III (1980) t. 1, ss. 1983	X (1987) t. 2, ss. 2582
III (1980) t. 2, ss. 1869	X (1987) t. 3, ss. 1812
IV (1981) t. 1, ss. 1292	XI (1988) t. 1, ss. 1073
IV (1981) t. 2, ss. 1313	XI (1988) t. 2, ss. 2625
V (1982) t. 1, ss. 1376	XI (1988) t. 3, ss. 1405
V (1982) t. 2, ss. 2497	XI (1988) t. 4, ss. 2317
V (1982) t. 3, ss. 1751	XII (1989) t. 1, ss. 1945
VI (1983) t. 1, ss. 1730	XII (1989) t. 2, ss. 1783
VI (1983) t. 2, ss. 1496	XIII (1990) t. 1, ss. 1885
VII (1984) t. 1, ss. 2016	XIII (1990) t. 2, ss. 1888
VII (1984) t. 2, ss. 1708	XIV (1991) t. 1, ss. 1983
VIII (1985) t. 1, ss. 2081	XIV (1991) t. 2, ss. 1619
VIII (1985) t. 2, ss. 1683	XV (1992) t. 1, ss. 2147
	XV (1992) t. 2, ss. 1119

NP I – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, I (1978), Poznań, Warszawa 1987, ss. 220

NP II, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, II (1979) t. 1, Poznań 1990, ss. 793

NP II, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, II (1979) t. 2, Poznań 1992, ss. 753

NP III, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, III (1980) t. 1, Poznań, Warszawa 1985, ss. 875

NP III, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, III (1980) t. 2, Poznań, Warszawa 1986, ss. 924

NP IV, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, IV (1981) t. 1, Poznań 1989, ss. 611

NP IV, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, IV (1981) t. 2, Poznań 1989, ss. 572

ORpol. – „L'Osservatore Romano” wyd. polskie 1(1980) -

1978

1. *Język łaciński w życiu Kościoła* (Do uczestników konkursu „Certamen Vaticanum”, 27 XI), NP I, s. 107-108; toż: *La lingua latina nella vita della Chiesa*, IGP I, s. 230-232.

2. *Powszechność Kościoła w różnorodności rytów* (Do biskupów amerykańskich rytu wschodniego, 23 XI), NP I, s. 92-94; toż: *Universalità della Chiesa nella varietà dei riti*, IGP I, s. 197-199.

1979

3. *Chrześcijańska uniwersalność Rzymu w historii człowieka* (Audiencja generalna, 25 IV), NP II, 1, s. 409-413; toż: *L'Universalità cristiana di Roma nella storia dell'uomo*, IGP II, 1, s. 971-974.

4. *W znaku ciągłości* (Do członków Komisji Papieskiej do Spraw Neo-Wulgaty, 27 IV), NP II, 1, s. 422-423; toż: *Promulgata l'edizione tipica della Neo-Vulgata della Bibbia*, IGP II, 1, s. 992-994.

5. *Nie można usunąć Chrystusa z historii człowieka* (Do Polaków, Warszawa, 2 VI), NP II, 1, s. 588-601; toż: *Non si può escludere Cristo dalla storia dell'uomo*, IGP II, 1, s. 1385-1391.

6. *Jedność duchowa chrześcijańskiej Europy* (Homilia, Gniezno, 3 VI), NP II, 1, s. 606-611; toż: *L'unità spirituale dell'Europa cristiana*, IGP II, 1, s. 1399-1406.

7. *Inspiracja chrześcijańska w kulturze polskiej* (Do młodzieży, Gniezno, 3 VI), NP II, 1, s. 611-613; toż: *L'ispirazione cristiana nella cultura Polacca*, IGP II, 1, s. 1407-1409.

8. *Znamienna jedność biskupów polskich uznanym źródłem duchowej mocy* (Do Plenarnej Konferencji Episkopatu Polski, 5 VI), NP II, 1, s. 636-645; toż: *L'unità tipica dei vescovi Polacchi sorgente riconosciuta di forza spirituale*, IGP II, 1, s. 1432-1445.

9. *Wspólnie realizujemy Sobór* (Do biskupów Europy, 20 VI), NP II, 1, s. 742-745; toż: „*Realizziamo insieme il Concilio*”, IGP II, 1, s. 1582-1587.

10. *Wielkie i tajemnicze połączenie bogactw duchowych i kulturalnych* (Do patriarchy ormiańskiego w Stambule, 29 XI), NP II, 2, s. 608-609; toż: *Grande e misteriosa unione di ricchezze spirituali e culturali*, IGP II, 2, s. 1270-1271.

11. *Bardziej niż inni jesteście powołani, aby być twórcami jedności* (Do wspólnoty ormiańsko-katolickiej, 29 XI), NP II, 2, s. 609-610; toż: *Siete chiamati più degli altri ad essere artefici dell'unità*, IGP II, 2, s. 1272-1273.

12. *Turcja: tygiel cywilizacji, łącznik między Azją i Europą* (Smyrna, 30 XI), NP II, 2, s. 622-624; toż: *La Turchia: crogiolo di civiltà, cerniera tra Asia ed Europa*, IGP II, 2, s. 1293-1295.

13. *Tradycja Wschodu i Zachodu* (Anioł Pański, 2 XII), NP II, 2, s. 628-629; toż: *Un pellegrinaggio compiuto in spirito di comunione*, IGP II, 2, s. 1310-1312.

1980

14. *Jedność moralna i duchowa wszystkich narodów Europy* (Orędzie [...] do opata na Monte Cassino, 21 III), NP III, 1, s. 274-275; toż: *L'unità morale e spirituale di tutti i popoli dell'Europa*, IGP III, 1, s. 664-666.

15. *Odnaleźć sens życia na miarę św. Benedykta* (Nursja, 23 III), NP III, 1, s. 281-284; toż: *Ritrovare il senso della vita sul modello di San Benedetto*, IGP III, 1, s. 681-687.

16. *Muzyka sakralna – wyrazem chrześcijańskiego dziedzictwa kulturalnego* (Do Stowarzyszenia Świętej Cecylii, 21 IX), NP III, 2, s. 366-369; toż: *La musica sacra espressione del patrimonio culturale cristiano*, IGP III, 2, s. 696-701.

17. *Wierność wobec tradycji i twórczości* (Do Włoskiej Akcji Katolickiej, 27 IX), NP III, 2, s. 389-391; toż: *Fedeltà alla tradizione e creatività per l'aggiornamento*, IGP III, 2, s. 743-743 [1-5].

18. *Wraz ze św. Benedyktem przeciwko każdej formie zniewolenia* (Do biskupów, Subiaco, 28 IX), NP III, 2, s. 396-401; toż: *Operare come san Benedetto contro ogni forma di schiavitù*, IGP III, 2, s. 743-743 [15-23].

19. *Z dzieła świętych narodziła się cywilizacja europejska* (Na otwarcie kaplicy węgierskiej w podziemiach Bazyliki św. Piotra, 8 X), NP III, 2, s. 439-440; toż: *La strada maestra per costruire un'Europa pacifica e veramente umana*, IGP III, 2, s. 801-806.

20. *Jedność Europy w szerszej perspektywie* (Do dziennikarzy europejskich, 25 X), NP III, 2, s. 521-523; toż: *L'unità europea in un orizzonte più vasto*, IGP III, 2, s. 981-984.

21. *Święci Cyryl i Metody współpatronami Europy* (List apostolski [...] „Egregiae virtutis”, 31 XII), NP III, 2, s. 913-915; toż: „Egregiae virtutis”, IGP III, 2, s. 1833-1839.

1981

22. *Patronowie wspólnego dziedzictwa kontynentu europejskiego* (Homilia w uroczystość świętych Cyryla i Metodego, 14 II), NP IV, 1, s. 145-147; toż: *L'evangelizzazione è l'identità più profonda della Chiesa*, IGP IV, 1, s. 293-297.

23. *Konieczne przystosowanie w poszanowaniu dla tradycji* (Do kapłanów i zakonników, 26 IV), NP IV, 1, s. 496-500; toż: *Necessario aggiornamento nel rispetto della tradizione*, IGP IV, 1, s. 1035-1042.

24. *Posiadanie cennego dziedzictwa pociąga za sobą odpowiedzialność* (Orędzie na uroczystość ku czci świętych Cyryla i Metodego, 6 VII), NP IV, 2, s. 2-4; toż: *Possedere un'eredità preziosa comporta una grande responsabilità*, IGP IV, 2, s. 5-11.

25. *Wspólne korzenie chrześcijańskie narodów Europy* (Do uczestników kolokwium, 6 XI), NP IV, 2, s. 246-248; toż: *Cristo per salvare l'Europa e il mondo da ulteriori catastrofi*, IGP IV, 2, s. 566-571.

26. *Dziedzictwo i posłannictwo* (Do uczestników kongresu „Kryzys Zachodu i posłannictwo duchowe Europy”, 12 XI), NP IV, 2, s. 263-265; toż: *L'importanza dell'eredità spirituale dell'Europa per il suo avvenire*, IGP IV, 2, s. 610-613.

27. *Potrzeba nowej ewangelizacji śladem znamienitej tradycji* (Do biskupów z Toskanii, 21 XII), NP IV, 2, s. 527-531; toż: *Necessità di una nuova evangelizzazione nel solco dell'illustre tradizione*, IGP IV, 2, s. 1198-1205.

28. *Żeby Polacy mogli kształtować swoją przyszłość w oparciu o własną kulturę* (31 XII), NP IV, 2, s. 563-564; toż: *Concerto offerto al papa da un'orchestra sinfonica polacca*, IGP IV, 2, s. 1278-1281.

1982

29. *Kryzys Europy jest kryzysem chrześcijaństwa w Europie* (Do uczestników sympozjum, 5 X), ORpol. 3(1982) nr 10, s. 24-25; toż: *La crisi della cultura europea è la crisi della cultura cristiana*, IGP V, 3, s. 689-696.

30. *Akt europejski* (Santiago de Compostela, 9 XI), ORpol. 4(1983) nr 2, s. 29; toż: *La vocazione umana e cristiana delle nazioni del continente europeo*, IGP V, 3, s. 1257-1263.

1983

31. *Kulturalna wspólnota kontynentu nie jest zrozumiała bez chrześcijańskiego orędzia* (Nieszpory europejskie na Heldenplatz, Wiedeń, 10 IX), ORpol. 4(1983) nr 9, s. 1, 4; toż: *Un'Europa unita dalla fede in Cristo*, IGP VI, 2, s. 436-444.

32. *Tysiąc lat głębokiej więzi z chrześcijaństwem* (Do prezydenta Austrii, 11 IX), ORpol. 4(1983) nr 9, s. 11; toż: *È millenario e profondo il legame del popolo austriaco col Vangelo*, IGP VI, 2, s. 472-476.

1984

33. *Pluralizm, który buduje jedność* (Do kardynałów i Kurii Rzymskiej, 21 XII), ORpol. 5(1984) nr 11-12, s. 1, 5; toż: *Il carisma de Pietro: servire l'universale unità vegliando, difendendo l'autenticità del vangelo*, IGP VII, 2, s. 1621-1634.

1985

34. *1100 lat od zakończenia misji świętych Cyryla i Metodego* (Homilia, 15 II), ORpol. 6(1985) nr 2, s. 1, 4; toż: *L'eredità di Cirillo e Metodio vive nell'identità e culturale slava e nel desiderio dell'unione dei cristiani*, IGP VIII, 1, s. 501-506.

35. *Dziedzictwo i świadectwo* (Bruksela, 19 V), ORpol. 6(1985) nr 4-5, s. 17; toż: *Fedeltà a Cristo e alla propria storia: ecco il vero significato di solidarietà*, IGP VIII, 1, s. 1553-1559.

36. *Kontynent europejski* (Wizyta w siedzibie EWG, Bruksela, 20 V), ORpol. 6(1985) nr nadzw., s. 38-39; toż: *Europa, fonda il tuo futuro sulla verità dell'uomo e spalanca le tue porte alla solidarietà universale*, IGP VIII, 1, s. 1578-1588.

37. *Slavorum apostoli* (Encyklika [...] o Apostołach Słowian, 2 VI), ORpol. 6(1985) nr 4-5, s. 3-6; toż: „*Slavorum apostoli*”, IGP VIII, 2, s. 3-33.

1986

38. *Chrześcijańska tożsamość Europy* (Homilia, Rawenna, 11 V), ORpol. 7(1986) nr 5, s. 17; toż: *Le forze morali per una rifondazioni dell'Europa*, IGP IX, 1, s. 1373-1380.

39. *Apel do mieszkańców Europy* (7 IX), ORpol. 7(1986) nr 9, s. 12; toż: *L'Europa costruisca una più solida unità sulla base dei comuni valori cristiani*, IGP IX, 2, s. 558-561.

1987

40. *Jedyna droga ku zjednoczonej duchowo Europie* (Homilia, Spira, 4 V), ORpol. 8(1987) nr 8, s. 24-25; toż: *Superare i contrasti internazionali tra i Paesi e i blocchi per un'Europa unita dell'Atlantico agli Urali*, IGP X, 2, s. 1593-1602.

1988

41. *O podstawową tożsamość Europy* (Audiencja dla Komitetu Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europejskiej do Stosunków z Parlamentami Krajowymi, 17 III), ORpol. 9(1988) nr 3-4, s. 24, 32; toż: *Tornare ai valori originati dal cristianesimo per restituire all'Europa la sua fondamentale unità*, IGP XI, 1, s. 661-663.

42. *Ku jednej zjednoczonej Europie* (Do prezydenta, Wiedeń, 23 VI), ORpol. 9(1988) nr 7, s. 20-21; toż: *Nella comune fede cristiana la forza per dar vita a un processo di rinnovamento creativo per un'Europa unita*, IGP XI, 2, s. 2119-2123.

1989

43. *List apostolski [...] z okazji pięćdziesiątej rocznicy wybuchu II wojny światowej* (27 VIII), ORpol. 10(1989) nr 8, s. 3-5; toż: „*Tu m'as mis au trefonds*”, IGP XII, 2, s. 369-380.

1990

44. *Europa i świat na progu ostatniej dekady XX wieku* (Do Korpusu Dyplomatycznego, 13 I), ORpol. 11(1990) nr 1, s. 5-6; toż: *Interi popoli hanno preso la parola: donne, giovani, uomini hanno vinto la paura*, IGP XIII, 1, s. 69-83.

45. *Tu znajduje się kamień węgielny europejskiej jedności* (Homilia, Velehrad, 22 IV), ORpol. 11(1990) nr 5, s. 24-26; toż: „*Ecco, la notte è passata: il vostro pellegrinaggio verso la libertà deve tuttavia continuare*”, IGP XIII, 1, s. 976-981.

46. *Co Duch Święty mówi Kościołowi przez doświadczenia wschodniej i zachodniej Europy?* (Przemówienie do uczestników zebrania konsultacyjnego przed specjalnym zgromadzeniem Synodu Biskupów poświęconym Europie, 5 VI), ORpol. 11(1990) nr 6, s. 1, 16-17; toż: *Un reciproco scambio di doni e di esperienze tra le Chiese dell'Oriente e dell'Occidente per la nuova evangelizzazione dell'Europa*, IGP XIII, 1, s. 1512-1523.

1991

47. *List Ojca Świętego Jana Pawła II do Braci w biskupstwie na kontynencie europejskim* (Fatima, 13 V), ORpol. 12(1991) nr 7, s. 25-26; toż: *Chiedo insistentemente la preghiera a tutti*, „La Traccia” 12(1991) nr 5, s. 532-533.

48. *Jaka wolność? Jaka Europa?* (Homilia, Włocławek, 7 VI), ORpol. 12(1991) nr 6, s. 6-8; toż: *L'Europa ha bisogno della redenzione*, „La Traccia” 12(1991) nr 6, s. 684-687.

49. *Trzeba na nowo ukazać Europie wartość i piękno kultury chrześcijańskiej* (Audiencja z okazji 10-lecia Fundacji Jana Pawła II, 26 IX), ORpol. 12(1991) nr 9-10, s. 4041; toż: „*Che egli rafforzi l'opera delle nostre mani*”, „La Traccia” 12(1991) nr 9, s. 1113-1115.

50. *Ewangelizacja kultur* (Do uczestników sympozjum przedsynodalnego, 31 X), ORpol. 13(1992) nr 1, s. 58-60; toż: *Ricostruire la comunità europea in Cristo*, „La Traccia” 12(1991) nr 10, s. 1316-1318.

1992

51. *Dialog między kulturami i wiarą* (Audiencja dla członków Papieskiej Rady do Spraw Kultury, 10 I), ORpol. 13(1992) nr 7, s. 29-31; toż: *Cristo „ha offerto ogni novità portando se stesso”*, „La Traccia” 13(1992) nr 1, s. 22-24.

1993

52. *Tajemnica odkupienia w dziejach narodów* (Rozważania przed modlitwą Anioł Pański, Castel Gandolfo, 12 IX), ORpol. 14(1993) nr 12, s. 45.

1994

53. *Miłość natchnieniem kultury chrześcijańskiej* (Do uczestników plenarnego posiedzenia Papieskiej Rady do Spraw Kultury, 18 III), ORpol. 15(1994) nr 5, s. 22-24.

54. *Polska broniła chrześcijańskiej przyszłości Europy* [Orędzie [...] z okazji 50. rocznicy bitwy o Monte Cassino, 18 V), ORpol. 15(1994) nr 6-7, s. 54-56.

1995

55. List apostolski [...] *Oriente lumen* (2 V), ORpol. 16(1995) nr 6, s. 32-44.

56. *Na szlaku ewangelizacji Słowian* (Audiencja generalna, 19 V), ORpol. 16(1995) nr 7, s. 12-13.

57. *Kościół chce być czynnie obecny w budowaniu wspólnego domu* (Do ambasadora Polski przy Stolicy Apostolskiej, 11 VII), ORpol. 16(1995) nr 8-9, s. 43-44.

58. *Budujcie Europę nadziei, wierną własnym korzeniom* (Do młodzieży Europy, Loreto, 9 IX), ORpol. 16(1995) nr 11-12, s. 34-36.

1996

59. *Opatrznościowe wydarzenie w życiu Kościoła* (Przemówienie do uczestników spotkania poświęconego Wielkiemu Jubileuszowi Roku 2000, 16 II), ORpol. 17(1996) nr 5, s. 50-52.

60. *Nie lękajcie się Chrystusa, nie lękajcie się Kościoła* (Homilia podczas Mszy Świętej w Lublanie, 18 V), ORpol. 17(1996) nr 7-8, s. 9-11.

61. *Wydarzenie doniosłe dla historii całego narodu* (Audiencja generalna po podróży do Słowenii, Watykan, 22 V), ORpol. 17(1996) nr 7-8, s. 18-19.